

REGGEL

Vidéki előfizetési árak:
 Egész évre 20 K
 Félévre... .. 10 K
 Negyedévre 5 K

POLITIKAI NAPILAP
Főszerkesztő:
 Dr. GENCSI SAMU
Felelős szerkesztő:
 HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:
 Egész évre 16 K
 Félévre 8 K
 Negyedévre 4 K

Wesselényi főispánsága

Vay Gábor gróf afférje

A politikai és társadalmi köröket még mindig főképpen Wesselényi Miklós koronaőr esete és Vay Gábor gróf afférja foglalkoztatja. Wesselényi báróra lesújtónak tartják különösen azt, hogy annak idején görcsösen ragaszkodott a főispáni állásához, noha a belügyminiszter olyan hangon rótta meg magatartását, mely a miniszterelnök szombati előadásában szenzációként hatott, mert még hasonló ügyekben jártas politikusok sem tudták, hogy a belügyminiszter egy főispánnak ilyen hangon is írhat, de ennél is meglepőbb volt, hogy Wesselényi még ilyen hangon leirat dacára állásába megmaradni próbált. Általában az a vélemény, hogy az eset, amilyen jellemző, szerencsére épp oly egyedülálló is.

A Vay báró afférjében éles fordulatot jelent a parlamenti őrség parancsnokának, Horváth Péter kamarás alezredesnek nyilatkozata, mely szemébe mondja Vaynak, hogy az elégtételadás alól ki akart bujni. Lehetetlennek tartják, hogy Vay báró ezzel a nyilatkozattal szemben megmaradhasson eddigi magatartásában. Ellenzéki körök teljesen egy véleményen vannak a kormány hiveivel, hogy a parlamenti őrség tisztjei ellen minden incidens nélkül intézet nyílt sértésért mindenesetre elégtételt kell adni.

Adatok a leánykereskedelmi iskolához

Miért kell Miskolczon az iskola.

(A Reggel tudósítójától.) Köszöljük a kereskedelmi és iparkamarának a leány felső kereskedelmi iskola érdekében a polgármesterhez intézett érdekes és alapos tanulmányokra valló átiratot. Most a leány kereskedelmi iskola szükségességének általános indokaira nézve tartjuk érdekesnek közzé tenni az alábbi aprókékos gondolat és nagy statisztikai készültséggel összehordott adatokat, amelyeket Wittich Andor kamarai segédtitkár dolgozott fel.

A női társadalom kenyérkereső tagjainak száma hazánkban is egyre gyarapodik. A létküzdő nehézségei mindjobban megosztanak a két nem között. Mind több és több nő kényszerül a megélhetés gondjai elől a kereső pályák pozícióiba menekülni. A tanítónő túlsúlyos pályája már nem képes befogadni a megélhetésért küzdők nagy táborát. Az értelmiségi foglalkozások egymás után nyitnak tért a szellemi tőkájükből megélni kívánó nőknek. És a haladó élet egyfelől, a verseny megnövekedése másfelől egyre nagyobb igényeket támaszt a foglalkozást keresőkkel szemben.

Ez irányzat természetesen érvényesül a termelő foglalkozásoknál is. Sőt itt még erősebben, mert hiszen a verseny ez osztályok soraiban a legerősebb. Kereskedelmünk, iparunk a fejlődés során érthetőleg fokozódó igényeket támaszt az alkalmazottakkal szemben, a női alkalmazottakat sem véve ki. A női munkaerők kínálkozó száma nem elégíti ki, minősítésük pedig sok kívánni valót hagy hátra. Egy pillantás az állás-közvetítés adatait meggyőző erővel. A Nőtisztviselők Országos Egyesülete állás-közvetítési sta-

tisztikai kimutataás* szerint a kereskedelmi képzettségű nők pályáján a mai állapot a következő:

Rv	Állás t. e. jelentés	Állást kereső	Elhelyezés
1901-ben	160	162	65
1902-ben	227	228	107
1903-ban	481	247	138
1904-ben	572	348	200
1905-ben	852	410	250
1906-ban	1151	396	311
1907-ben	1133	581	311
1908-ban	1105	604	370
1909-ben	1714	747	422
1910-ben	2475	822	519
1911-ben	3540	831	309
1922-ben	1938**	834	435

E statisztikai adatokhoz az említett orsz. egyesület a következő megjegyzést fűzte:

„A nyugateurópai állapotokhoz viszonyítva feltűnő az állásüresedések száma a sokkal kevesebb állást keresővel szemben. Mindamelllett az állást keresőknek csak egyrésze helyezhető el, egyszerűen azért, mert a nők kereskedelmi szakoktatása nem felel meg a céljának.”

E megjegyzéssel egyet kell értenünk. Ha már meg van az egyre nagyobbodó kereslet a női munkaerőkkel szemben, a miről a lapok hirdetési rovatai eléggé tanuskodnak, úgy számot kell vetnünk a gyakorlati élet ama következményével, hogy a női tisztviselők elméleti tudását fokozzuk, legelőszőrűbben női felső kereskedelmi iskolák létesítésével ott és oly mérvben azt a megélvő előfeltételek a fejlődés kilátásai indokolják.

* A női kereskedelmi szakoktatás mai állása Magyarországon. (Budapest, 1913. II. o.)

** A bejelentések száma feltűnő csökkenése ebben az évben az általános gazdasági pangás következménye.

Fz kívánják magasabb nemzetgazdasági társadalompolitikai szempontok is.

A kereskedelmi szakoktatás e tagozatának első sorban nemzetünk látja hasznát. Az ezredéves Magyarország dolgozó fiait és leányait a romantika világából csak akként ragadhatjuk ki, ha a hazántan tultengő klasszikus irány helyett vagy mondjuk azzal legálább is párhuzamosan a szakirányu oktatást karoljuk fel, mely a termelő foglalkozások gyümölcsözőbb munkája iránt kelti fel az érdeklődést az ifju nemzedékben. A reális világnézet térhódítása kívánatos a női nemzedéknél is, mely így az szintén beállítható a nemzet gazdaság lázas munkájába.

Társadalom egészségügyi érdekek is parancsolólag követelik a fiatal női nemzedék jobb kiképzését. A női kereskedelmi tanfolyamok ugyanis 4 osztályt végeztek — tehát rendszerint 14 éves leányokat képeznek ki. Így a leány 15—16 éves korában tehát épen nem fejlett korban — már belekerül az irodák, üzletek füledt levegőjébe, láza munkakörébe. Emberileg is méltóbb, hogy csak 18—19 éves korban kerüljön munkasorba.

De a társadalom jóléti szempontból sem lekiacinylandó, ha a kvalifikáció magasabb fokozata segítségével jövedelmezőbb álláshoz juttathatjuk a leányokat. A cinitárakból meggyőződhetünk, hogy meglehetősen sűrűn cseng füllünkbe a hivatalnoki névsorból a leánynev s nem egy pénzüntézet áruüzlet főkönyvelői tisztje női kezében van, a mi minden esetre jobb előmenetel, mint az, melyet a tanfolyamokról kikerült munkaerők érhetnek el.

Hogy a szakműveltség fokának emelkedésétől általános kulturális szempontból is csak jót várhatunk, nem kell bővebben indokolnunk. Valamint azt sem, hogy ez új tagozattal friss vérkeringést viszünk bele a női kereskedelmi általában szakoktatásunk mai élő szerveibe, melyeknek kiegészítője, a kényszerítő viszonyok szülte párhuzamos tényezője a női felső kereskedelmi iskola.

Külföldön már régebben életre-hívták a női felső kereskedelmi iskolákat. Egyedül Poroszországban 30 ilyen iskola van, 3500 növendékkel. Hazánkban ez intézmény újabb keletű. Az első iskolát 1909-ben létesülték Debrerzenben, Pozsonyban, Marosvásárhelyen.

WEISZ MANÓ divatáru üzletében Miskolczon, Széchenyi-u 56-58. sz. alatt
 a Megay-féle cukrászda és a Forgóhid között, megkezdődött ismét az elárusítás szigoruan szabott árak mellett. Nagy választék vászon, damasz, szőnyeg és menyasszonyi kelengyékben!

Az ország női felső kereskedelmi iskoláinak száma ez időszerint 7, összesen 300 tanulóval (1913-14. év adatai). És bár az intézmény hazánkban még sokkal fiatalabb — alig 5 éves — semmint hogy az egyes iskolák eddigi életéből a gyakorlati érdekek és eredmények

szempontjából alkalmas következtetéseket vonhatnánk le, mégis érdekesnek tartjuk az eddigi eredmények feltüntetését.

Az 1913-14. iskolai beiratások eredménye a női felső kereskedelmi iskolában a következő volt:

Sorszám	Iskola	Betrakozott 1912. szeptember 20-ig				Ezidén	
		alsó	közép	felső	össze-		
		osztályba					sen
1	Budapest, VIII. ker. közs. (1911.)	180	108	57	345	211	134
2	Debreen, társulati (1909.) ...	35	30	17	82	78	4
3	Kolozsvár, társulati (1911.) ...	48	37	31	116	74	42
4	Marosvásárhely, községi (1909.)	40	42	19	101	78	23
5	Pécs, (1912.)	45	38	19	102	63	39
6	Pozsony, Kamara al. (1909.) ...	45	37	37	119	111	8
7	Szeged, községi (1912.)	43	30		73	37	36
	Összesen	436	322	180	938	652	286

1. Alapítási év.

E számadatok a mellett szólnak hogy van létjogosultsága ezeknek az iskoláknak. A fenállás első éveiben benépesedett minden iskolában az alsó osztály s a tanulók száma némi emelkedést mutat, — vagy a legrosszabb esetben egy nivón maradt. Hogy a magasabb osztályok kevésbé népesek, ezt a tanulókkal szemben támasztott követelmények magyarázzák meg, melyek elriasztólag hatnak még a

fiúiskolákban is nyilvánvaló, hogy a taneredmény szigoruan mérlegeltetik, a mi indokolt. Másfelől figyelembe veendő, hogy az utolsó évek gazdasági depressziója egyáltalán nem kedvezett az egyes pályakeresőknek s e körülmény éreztette kedvezőtlen hatását az egész vonalon, tehát a különböző iskolák benépesítésénél is. Jobb viszonyok között lendület fog mutatkozni e téren is.

A Kamara Vargha Gyulához Üdvözlük az új államtitkárt

(A Reggel tudósítójától.) A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara Vargha Gyula új kereskedelemügyi államtitkárt az alábbi sorokban üdvözlötte:

Méltóságos dr. Vargha Gyula unak kereskedelemügyi miniszteri államtitkár Budapest. — Nagy örömmel értesültünk Méltóságodnak államtitkárrá történt kinevezéséről. E kinevezés nagy megnyugvásunkra szolgál, mert Méltóságoddal oly férfi veszi át a kereskedelmi kormányzat ez előkelő tisztét, kinek eddigi nagyszabású, sokoldalú tevékenysége, tudása s gazdag tapasztalatai egy fényes múlt elismert hírneve s erejével támogatják kereskedelmi és iparolitikánk felvirágoztató irányát, törekvéseit. A tapasztalatok a ma gazdag tárháza, mely Méltóságodnak közállapotaink gyökeres ismerete révén rendelkezésre áll, bizonynyal megbecsülhetetlen értékű forrásává leendő Méltóságod közvetlen kormányzati működése során közgazdasági politi-

kánk végrehajtásának. Méltóságod szervező ereje pedig, melyet a magyar statisztika európai jó hírnevének megalapozásával ragyogtatott, kitünő érvényesülési teret talál a kereskedelmi miniszterium sok csapású működésének vezérleténél. Ennek a vezérlő erőnek megnyerése nemzetgazdaságunknak, ama nagy célok s feladatoknak, miknek megoldása gazdasági s szociális téren, bel és külkereskedelmi vonatkozásokban vár reánk a közel jövőben.

Ezért, midőn legmelegebben üdvözljük Méltóságodat a kitüntetett királyi kegy megnyilatkozása alkalmából, egyben biztosítjuk Méltóságodat ragaszkodó szeretetünkről s arról, hogy miként eddigi téren kifejtett működésében, úgy a jövőre nézve is szíves készséggel s legjobb erőinkkel támogatandjuk Méltóságodat nehéz feladataiban.

A Reggel telefonszámai:

Kiadóhivatal 114.
Szerkesztőség 315.

Tüdős István dr. püspöki installációja

(A Reggel tudósítójától.) A tiszáninneri református egyházkerület új püspökét, dr. Tüdős Istvánt e hó 10-én iktatják be méltóságába nagy ünnepek közt. — Nemesak az egyházi körök ünnepe lesz ez az installáció, hanem Miskolcz város és Borsodmegye közönségéé. Az egyházkerület már megállapította az installáció sorrendjét és a következő meghívót bocsátotta ki:

A tiszáninneri református egyházkerület Főtiszteletű és Méltóságos dr. Tüdős István püspök ur beiktatása alkalmából f. 1914 évi március hó 10-én délelőtt fél 10 órakor Miskolczon, a Kossuth-utcai templomban rendkívüli közgyűlést tart, melyre tisztelettel meghívjuk. Sátoraljujhely, 1914 február hó 26. Dókus Ernő, egyházkerületi főgondnok. Radácsi György, h püspök.

Tárgysorozat: 1. Gyülekezés reggel 9 órakor a ref felsőbb leányiskola dísztermében. 2. Átvonulás testületileg a Kossuth-utcai ref templomba. 3. Előének és a 37 dicséret 1—2 verse. Énekli a gyülekezet. 4. Imádkozik Hutka József felsőzempléni esperes. 5. Énekel a „Miskolci Polgári Dalos-Egylet“ 6. Főgondnok egyházkerületi közgyűlést megnyitja. 7. Egyházkerületi főjegyző a szavazatbontó bizottság jegyzőkönyvét felolvassa. 8. Főgondnok a választást eredményesnek jelenti ki, az eredeftény közlésére és a megválasztott püspök meghívására küldöttséget jelöl ki. 9. Püspök megérkezéig orgonajáték. 10. Főgondnok a megjelent püspökkel közli a választás eredményét és őt az eskü letételére felhívja. 11. Püspök az esküt leteszi. 12. Főgondnok az egyházkerület nevében üdvözlö a püspököt s az egyházkerület pecsétjét átadja, mire a püspök válaszol. 13. Vadász Pál legidősebb esperes a püspököt hivatalába beiktatottnak jelenti ki, működésére Isten áldását kéri. 14. A püspök a főgondnokkal, esperesi, gondnoki, tanácsbírói és jegyzői kar tagjaival kezet fog, mialatt a „Miskolci Daláregylet“ énekel. 15. A püspök a szöszékből elmondja beköszöntő beszédét, imádkozik és a gyülekezetet megáldja. — 16. Gyülekezeti ének: 75 dicséret 3 és 4 verse. 17. Főgondnok az egyházkerületi gyűlést berekeszté. 18. Himnusz.

Istentisztelet után küldöttségek fogadása Miskolcz thji város székházában, később megállapítandó sorrendben.

Lelekészek palástban, világiak lehetőleg díszmagyar ruhában kéretnek megjelenni.

Délután 2 órakor díszbéd a Korona-szálloda emeleti nagytermében.

A kerületbeli lelkészek, akik a gyűlésnek nem tagjai, ebédjegyüket a Kossuth-utca 19. szám alatt levő lelkészlakon vehetik át március 9-én d u. 2—6 óráig és 10-én reggel 7 órától 9 óráig.

A legnagyobb állatvásár

Felvidéki gazdák Miskolczon

A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület március 17-én rendezi idei tenyészbika vásárát Miskolczon az állatvásártéren. Ez a március tizenhetedik tenyészbikavásár az összes idei magyarországi állatvásárok között a legnagyobb lesz. Részt vesznek benne a felvidék gazdáin kívül erdélyi, alföldi és dunántuli gazdák is. Borsód, Gömör, Kishont, Zemplén, Heves, Szabolcs, Szepes, Nógrad gazdái majdnem mind Miskolczon lesznek. Már most is, úgy az eladó, mint a vásárló gazdaközönség részéről óriási érdeklődés nyilvánul meg. Százával érkeznek tudakozódó levelek a Borsodmegyei Gazdasági Egyesülethez az ország minden részéről. Az eddigi bejelentések szerint már több ezer tenyészbikát fognak a vásárra fölhajtani, azonban a vásár napjáig még mindig érkeznek majd újabb és újabb bejelentések.

APOLLO nagy mozgószínház, WEIDLICH-palota

Műsor március 3-án.

A BUDDHA GYÉMANTJA

(Az INDIAI császárnő koronája)
Detektiv dráma 4 felvonásban.

Ezenkívül fényes kísértő műsor.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órakor és este 9 órakor. — Vasár- és ünnepnapokon délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

Hirdessen
a Reggelben

WEGENER UTÓDA

Fiók üzlet: Forgóhid. (Párisi fűző-készítő mellett.)

MINNICH MIKLÓS FEST, MOS, TISZTÍT

Miskolcz, Rákóczi-utca 16. szám

Tanuló fizetéssel felvétetik.

Motiu Aurél nyilatkozata

Motiu Aurél esperes ur ma a Reggel szerkesztőjét az alábbi nyilatkozat közzétételére kérte fel:

A Reggel 48-ik számában „Nem politikai merénylet” vezércikkben fő Schirilla Andor ur, a cikk végén, a hozzá állítólag intézett névtelen és fenyegető levelekről ezt állítja: „Volt a többi között egy oly levelem, mely határozottan egyházi férfiura vall, még pedig keleti szertartásban jártasra.”

Miután fő Schirilla urnak ezen kijelentése más állású egyházi férfiura, mint görög keleti vallásura nem vonatkozhat, ilyen állást pedig nemcsak Miskolczon, de az egész Felvidéken egyedül én töltök be, e sértő és meggyanúsító kijelentését reám célzónak kell tekintenem.

Lelkészi reputációm megóvása, de az olvasó közönség tájékoztatása végett is felkérem ennél fogva fő Schirilla urat, hogy e súlyosan kompromittáló levelet a tek. szerkesztőségénél fölmutatni és nyilatkozni sziveskedjék, hogy e levél megírásával kit gyanúsít?

Miskolcz, 1914 márc. 2

Motiu Aurél,

miskolczi görög keleti lelkész, cz. esperes

A Reggel szokásához hiven, közöljük ezt a nyilatkozatot is, bár úgy véljük, hogy az esperes ur ezuttal tévedésben van, mert Schirilla Andor cikkébe nem lehet olyan tendenciát magyarázni, a mely Motiu esperes tiszteltreméltó egyénisége ellen irányul.

Pusztulnak a fák Az aszfaltozás áldozatai

(A Reggel tudósítójától.) Ma reggel csákányos bácsik jelentek meg a Széchenyi-utcán és se szó, se beszéd, vagdosni kezdték a járdát szegélyező fákat. A száraz, még téli álompan fagyoskodó akácok nem voltak elkészülve erre a durva támadásra, nem is mertek volna gondolni ilyen merényletre. Eddig csak nyesegették őket, a messzebbre nőt részaikat ollózták le, most azonban gyökerestől kivették a földből. Egymásután dőltek le a fák, egymásután haltak meg, lehelték ki utolsó lehelteiket. És éppen most, márciusnak elején, tavasz kezdetén, most amikor nemsokára rügyeztek volna, kis pattanások támadtak volna róluk. Oh, be kár értük, oh be kár.

A morózus, csákányos és lapátos bácsik azonban nem törődtek holmi érzelmi motívumokkal, nem gondoltak lirácskára és zöld szentimentalizmusra, mit nekik rügy és pattanás, mit nekik lombt és fuvalat nekik a napszám a fontos, a munkaalkalom és vagdosták, döntögették a fákat. Déle már egészen a Grand hotelig kivágták az akácokat. A Széchenyi-utca páratlan számú oldalán romokban

hevertek ezek az ártatlan íánskák gyökereikkel égnek meredve. A zöldből öreg kályhaesővek, régi cipők, sárgult ujságlapok kandiáltak. Egy kicsit szomorú volt ez a hangulat. A csákányos bácsik azonban csak döngötték a fákat. Egyik-másik járókelő kíváncsian felvetette a kérdést:

— Miért vágják ki a fákat?
— Mit akarnak az akácoktól?
— Még ettől a kis disztől is megfosztják az utcát.

Hát igen: azért vágják ezeket a fákat, mert a kövezési program lassan megvalósul, nemsokára hozzá kezdenek a burkoláshoz és kövezéshez. Jó, járható, nagyvárosi utcái lesznek a városnak. Ezért kell kivagdosni a fákat, szegényeket, így kívánja ezt a kultúra és a kövezés, ami nagyon fontos és közel van.

Hogy akartam öngyilkos lenni?

Elmondja Lendvay Károly

(A Reggel tudósítójától.) Megírtuk, hogy Lendvay Károly városi díjnak öngyilkos akart lenni, — azonban tettének elkövetésében a rendőrség még idejekorán megakadályozta. A Reggel munkatársa ma megkérdezte Lendvay Károlyt, hogy miért akart az életétől megválni? Lendvay csöndesen elmosolyogta magát:

— Kérem szépen, semmi az egész. Nem is érdemes foglalkozni vele.

Nagy kapacitálások után nehezen végre mégis csak belekezdett históriájába:

— Meg akartam halni. — Hogy miért? Azt úgyis tudja mindenki. Válok a feleségemtől, mert rosszul éltünk. Három héttel ezelőtt nyujtottam be ellene a válókeresetet. Ennyi az egész.

— Mégis, hogyan akarta elkövetni a tettét?

— Nagyon egyszerűen. Kerítettem magamnak mérget. Honnan, az mellékes.

— Milyen mérget?

— Három darab veronál-pastillát. Ezeket akartam bevenni. Délig bent dolgoztam az irodában, aztán elmentem ebédelni s délután ismét dolgoztam esti fél hét óráig. Akkor elmentem Ungvári Dezső barátomhoz, aki pénzügyi kataszteri tiszt. Nála valsoráztam, később eldiskuráltunk egy kicsikét, úgy, hogy ott maradtam tizenegyig. Aztán elmentem a Grand-kávélháza, ahol megittam egy csésze feketét, közben pedig szörnyű elkeseredésemben és izgalomban megírtam utolsó leveleimet. Öt levelet írtam, a főkapitány urnak, Kopácsi rendőrkapitány urnak, Schwarcz Árpád biztos urnak, a szüleimnek és a feleségemnek. Ezeket a leveleket aztán elvittem a városnázára, ott átadtam a kapunál őrt álló Gecse

Gábor rendőrnek azzal, hogy adja át Schwarcz Árpád rendőrbiztosnak és elsiettem. Az volt a tervem, hogy a Csabai-kapu felé megyek és ott meg várom be a veronált, hogy minél közelebb találjanak rám. Közben a Schwarcz Árpád felbontotta a leveleket és rögtön értesítette a rendőrszemeket. — Tényleg, amin! Csabai-kapu felé haladtam, megfogott Varga András rendőr és bekísért a városnázara. Ott aludtam a Schwarcz Árpád hivatali szobájában.

— Aztán nem bánta meg a tettét?

— Nem én.

— Meg tenné még egyszer?

— Lehet. Ami késik, az nem mulik. — És szomorúan elmosolyogta magát.

A nyomdászok matinéja

A miskolczi nyomdászok szakszervezete vasárnap délelőtt sikerült matinét rendezett, melynek kiemelkedő pontja volt a munkásdalárda szereplése. A dalárdisták pompás összhangban, nagy precizitással adtak elő néhány finom dalt. Lossonczy István Az aszfaltbetyár című monológot adta elő. Hoványi Kornél szerkesztő pedig csevegésszerű előadást tartott, melynek kivonatát itt közöljük:

Horvátul szeretne beszélni, mert Miskolczon néha tilos magyarul és magyarul kimondani az igazságot. Ha a képviselőházban szabad horvátul beszélni, miért ne volna szabad egy matinén. Elvégre itt is kivethetik az embert, ha tulsokat talál beszélni. Horvát nyelven minden skrupulus nélkül el merné mondani, hogy mennyivel szebb, kedvesebb város Debreczen, mint Miskolcz. Ide nem küldtek egyetlen pokolgépet sem, pedig több helyre küldhetének. — Hogy hová, azt csak horvátul mondaná meg. És csak horvátul tudna őszinte igazságokat mondani Venkovics Károlynak, a matiné főrendezőjének. A Reggel nyomdavezetőjének, a ki nem a közönség iránti szeretetből állította szót ide, hanem nagy ellensége az ugynevezett nyomdakülönórának, úgy gondolkodott tehát, hogy ha szülő különórákkal terheli meg éjjel a Reggel nyomdászait, akkor viszont ő fogja a Reggel szerkesztőjét délelőtti különórákkal megterhelni. Ez azonban valóságos pokolgépmerénylet a matiné közönsége ellen, egy megfordított pokolgép, mert a viccek nem robbannak fel.

Ezért horvát nyelven szeretné most ütni Venkovicsot, hogy ne csak mindig szót üssék. Miskolczi végzeté ugyanis két malomkö közé szorította, amelyek állandóan morzsolják, azért olyan sovány. Mindannyiszor a bálitúdosítások miatt. A Mérnök-bátról kissé hosszú tudósítást talált közölni a Reggel, mire a Munkás Ujság támadt reá, hogy miért közöl ilyen hosszú és cifra tudósítást a katolikus bátról viszont helyszüke miatt egy kissé rövid és egyszerű tudósítás jelent meg, mire viszont Réty Kálmán, a népszerű plébános tett súlyos szemrehányást. Ez is csak szóval törtenhetik meg. Mert vagy ütik az embert a szocialisták, vagy ütik a plébánosok, de hogy mind a ketten összefogjanak egy harmadik ellen, ez csak a politikában szokás, ez koalíciós morál, a morálból pedig csak akkor kér, ha annak nincsen politikai pártállása. — Egyébként megnyugszunk ebben, mert Tisza István gróf is így van az ellenzékkel. Az egyik

ányalet azért üti, mert hosszúnak és ciferának találja a politikáját, a másik pedig azért, mert a miniszterelnök programja rövid és egyszerű. Csak egyben egyeznek meg, hogy el kell távoznia. Éppen ezért örömmel üdvözli Gecsi Samu ar-t, a Reggel kiváló főszerkesztőjét, a ki vasárnapi vezércikkében Berend Ivánt nevezte ki Magyarország miniszterelnökévé. Reméli, hogy ezzel elég van téve az ellenzék óhajításának. Tisza István távozott és Berend Iván lépett a helyébe.

Rátérve Venkovics művezetőre, kijelenti, hogy pokolgépet fog a számára küldeni, de erről előre értesíteni fogja, nehogy a gépet más bontsa fel. Annál is inkább meg meri ezt Venkovicssal szemben tenni, mert jogászai véleményét kért a büntetés fokára nézve a Munkás-Ujságtól, ahol — annyira szeretik ott Venkovicsot — kijelentették, hogy ez a bűnpör okvetlenül Venkovics gyilkosságának felmentésével végződné.

Venkovics megkérdezte szőlőtől, okvetlenül megírja-e a felolvasását?

— Becsületemre mondom — hangzott a válasz.

— Baj, baj, — gunyolódott a kaján Venkovics. Mert az urak csak akkor irnak valamit, ha becsületszavukat adják, hogy nem írják meg.

Venkovicsnak azonban alaptalanul gunyolódott, mert szülő megírta felolvasását, csak az a bibije a dolognak, hogy otthon felejtette. Aki nem hiszi el, győződjék meg róla. De nem most, hanem egy esztendő múlva, mert a lakás zárva van, a házbeliek éppen most utaztak el egy esztendőre. Csakis ezért nem tartott felolvasást, igazán volt Darvas Richárd collegájának, aki nem jött el. Darvas, amikor megtudta, hogy délelőtt tíz órakor lesz a matiné, így szól:

— Szellemben ott leszek, de a testemet sajnos vasárnap délelőtt pihentetnem kell. Mennyivel jobb szisztéma ez, mint szólni, aki sajnos csak a testét tudta idehözni, a szelleme még otthon pihen. Elégedék meg tehát a matiné Darvas collegájának a szellemével. Őszintén szólva azért sem tarthat felolvasást, mert ilyen időtájban egy kicsit még álmos. Örömmel üdvözölt volna itt egy puha, rugganyos divánt, amit ne tekintsen a matiné közönsége tiszteletlenségnek, mert jobb ha a felolvasó alszik el a felolvasás előtt, mint ha a közönség a felolvasás közben.

ELMENT . . .

*

Az utolsó éjszaka

*

(Saját tudósítónktól.) Az utolsó percekig kétkedtek benne, hogy dr. Sándor Alfréd elmegy Miskolczról. Nem akarták hinni, hogy el a vidám, kedves, mulatós cimbor, ez a gáláns ember képes lesz itt hagyni ifjatságának, változatosan szép életének színhelyét. — Már hónapokkal ezelőtt rebesgették utazását. Egyre közeledett az idő. Integettek a messziségük, a távoli vad mezők, a kulturátlan, ősi területek minden misztikuma szinte érzékeltethetővé vált a fáradhatatlan hajnalcsatlós előtt. Alfréd az angol lapokt tanulmányozta, egy-egy vakmerő bakk-attak után bevonut valamelyik kávéházba, körülbástyázta magát illusztrált lapokkal és nézte azokat, a

patagoniai területeket szemlélte és a rettenetes felnőkarcolókat bámulta és gondolatban már ott volt túl a nagy vizeken, az új hazában. Sokáig készült szegény Sándor Alfréd, viaskodott önmagával, nehezen határozta el magát.

Rohantak a napok. Az udvarias, higgadt Sándor Alfréd től éjjelente gyakran megkérdezték:

-- Frédi, mikor utazol?

— Megyek, már közeledik a nap.

És aztán könnyedén, kedvesen beszélgetésbe fogott. Minden oly természetesnek tűnt fel előtte és nem érezte, hogy neki már itt nincs köze semmihez, hogy ő már ultra készen van. Utolsónak távozott a kávéházból, a friss, fertőzetlen hajnalsugarak kísérték utáiban és még a legutolsó napokban is járta a mulatóhelyeket, játszott, részt vett a dolgokban, éppen úgy, mint annak előtte. Pedig már pakolt. Lakásában a butorok szana-széjjel állottak, kedves, drága, emlékezetes nelmiait összecsomagolta, vadászfelszerelését jól vatta közé göngyöltte, nehogy a nagy uton valami baja essék. Volt még egy-két fényképe is, levelek, szalagok, itt-ott egy elfonnyadt virág, ott egy színét vesztett csipke meg párna, néhány rajz és egyéb jelenéktelennek látszó, de lényegében nagyon fájdalmas, sebeket szakgató holmik. Ezeket egy dobozba tette.

Szombaton este nagy társaság gyűlt egybe a Korona-étterembe, Sándor Alfréd tiszteletére. Bucsuzott. Még egy istenhózzádot akart mondani, még egy néhány üveg pezsgőt akart elfogyasztani, barátait megölelni és azután menni, menni... Sándor Alfréd sürgőnyt adott fel, melynek ez volt a tartalma:

Vasárnap reggel utrakelek.

Meghitt, intim baráti gyülekezet volt ez. Ittak és toasztoltak. — Őszinte, fájdalmas, igaz hangok hangzottak el ezen az utolsó vacsorán. A távozót bucsuztatták, a ki nemsokára vonatra ül, elindul Amerika felé, messzi, Texasba. — Egyik-másik barát szemében könnyek csillogtak, a szíveken át beszéltek, de vidámak voltak. Hajnalig tartott a vigasság, onnan kávéháza mentek, ahol még egyszer kimulatatta magát Sándor Alfréd

... Vége szakadt a murinak. — Sándor Alfréd felállt és talán először életében bontott asztalt. Egyszerűen, naiv közvetlenséggel jelentette:

— Mennem kell

Mennie kellett. Megölelte barátait, igaz, férfias szentimentalizmussal megcsókolta azokat, akikkel annyi boldog időt eltöltött és elment, hogy nemsokára Texasba legyen.

BAJOK a Nemtudomka körül Bátori Béla hét koronája

(A Reggel tudósítójától.) A közönség sohasem tudja, hogy egy-egy szindarab milyen kalváriákony meg keresztül, míg bemutatóra kerül. Eltekintve a drukkóktól, bosszuságoktól, kellemetlen hecckektől, néha komoly és aggodalmas tünetek is veszélyeztetik olyik színjáték sikerét. Legutóbb a Nemtudomka-val voltak komoly bajok. Premiér előtt néhány nappal Heltait sajnálatos baleset érte és erre megkezdődött a beugrások sorozata. Heltai szerepét vállalta Bátori, az övét pedig Doktor. Ez már rossz omen. Pláne be mutató előtt. A színészek ambíciója azonban néha utólréhetetlen, valóságos önfeláldozás. Így volt ez most is. Bátori és Doktor fényes játékot produkáltak és egyiken sem látszott meg az ugynevezett beugrás. A Nemtudomkának sikere volt.

Bátori Bélának a beugrásért a direktció egy bizonyos összeget szavazott meg. Tíz koronát kapott Vasárnap este Bátori újabb kérelemmel járult Palágyi elé: a kávéházi cech fedezését kérte, tekintettel a beugrásra. Az ügy gondolkodás tárgyát képezte. Mig Palágyi gondolkozott, Bátori fokozatosan redukálta kérését. Először tíz koronát kért — kölcsön. Bátori látta, hogy Palágyi nem hajlandó, hamar leszállt és öt koronát kért. Alig néhány perc és Bátori oda szól Palágyinak:

— Igazgató ur, kérem, adja már ide azt a három kroncsit.

— Sok lesz.

— Hát legyen kettő, csupán azért, mert kávéháza megyek és teát akarok inni.

— Jó, jó, jövök vissza.

— Nem, csak ne távozzék igazgató ur, mielőtt a dohányt ide nme adja.

— Gondolkozom.

— Hát adjon egy kroncsit.

Palágyi ekkor már távozott a szinpadról és felment a páholyba előadást nézni. Mekezdődött a második felvonás és Bátoriának óriási sikere volt. Folyton tapsolták. Bátori azonban nem volt hajlandó ugrázi, hanem egy trükköt eszelt ki. Meghajolt a közönség előtt és felintett az igazgatósági páholyba, hogy lesz-e kroncsi vagy nem, — mert másképpen nem ismételi. — Palágyi intett a fejével, hogy nem. Erre Bátori távozott. A közönség még jobban tapsolt. Bátori kijött, ismét intett és pantomimikai alapon, meg kézmozdulatokkal megkérdezte a drit:

— Lesz kroncsi?

Az igazgató bólintott, hogy lesz. Bátori újra énekelt, a közönség

mék jobban tapsolt. A ravasz, revolver-komikus azonban minden ugrázás előtt felintett a páholyba, hogy csak egy kroncsiért hajlandó ismételni. Palágyi mindannyiszor kénytelen volt a kérést teljesíteni. Bátorit hétszer tapsolták ki és ezért hét kroncsit vett fel Palágyitól. Mikor Bátori a pénzt átvette, kajánul odaszólt az igazgatónak:

— Jobb lett volna kiegyezni, ugy-e?

A Miskolczi Közgazdasági Társaság megalakulása

Vasárnapi számunkban beszámoltunk arról, hogy városunkban dr Sugár Ignác kamarai titkár kezdeményezésére Közgazdasági Társaság alakul, amely a közgazdasági ismeretek terjesztését tűzte ki célul. A Társaság vasárnap a tagok nagy érdeklődése mellett tartotta alakuló gyűlését kamaránk disztermében.

A Társaságnak máris 150 tagja van, ami fényes bizsága annak, mily nagyfokú közgazdasági élet és erő lüktet városunkban, mely ily célú társaság megalakításával megelőzte hazánk összes vidéki városait.

A közgyűlés egyhangú közfelkiáltással és lelkes éljenzés kíséretében elnökké dr. Sugár Ignácot a miskolczi kereskedelmi és iparkamara nagytudású és ismert közgazdász titkárát választotta meg. Az ő neve biztosítékul szolgál arra, hogy a Társaság valóban működni is fog és itt oly pezsgő tudományos közgazdasági élet lesz majd, ugy a hazai közgazdaság, mint a külföld tudományos közgazdasági köreit városunk felé fogja irányítani. Alelnökké: Hercz Jenő gépgyáros és Dank Károly gyárigazgató választottak meg, szintén egyhangulag.

Mindkettő képzett közgazdász és oly munkaerő, amely egyik alapját kell hogy képezze a nagy-ipari Miskolczi kialakulásának. Az a lelkes éljenzés, mely nevéik említésénél felhangzott, azt bizonyítja, hogy a Társaság méltán bizta reájuk e szép tisztséget, mert bennük valóban reátermett és a közgazdaság tudományos fejlesztése iránt is érzékkel bíró közgazdászokat vélt megtalálni. A társaság tisztségviselői lettek még:

Titkárok: dr. Karczag Lajos, dr. Mádai Lajos. Ügyész: dr. Gimes Jenő. Pénztáros: Székely Aladár. Ellenőr: Halmos Henrik. — Könyvtáros: Nyiri Dániel. Igazgató választmány tagjai: Balog Kálmán cégvezető. Barabás Sándor iparfelügyelő. Barta Jenő dr. ügyvéd. dr. Bodor Antal banktisztvis. Bodnár Zoltán főkönyvelő dr. Daubner Imre máv. fog. Fischer Miklós orvosker. Fodor Kálmán gépker. Friedmann Mór banktit-

kár. Halasi Sándor dr. keresk. — Hölcz Gyula bankbizom. Kissházy Béla iparisk. ig. dr. Kopácsy Béla rendőrkap. Krecsák József máv. főellenőr. Pásztor Ferencz pü. titkár. Putnoky Béla dr. ügyvéd. Rosenberg Márton dr. ügyvéd. Simai Imre gazda. Silbiger Bertalan dr. ügyvéd. Szepesi Jenő bankhiv. dr. Sztankóczy Lajos. Trillhaas Lajos főkönyvelő. Tury József igazg. Wittich Andor s. titkár. — Számvizsgálók: Bartus Béla cégvezető. Gröber Kálmán főpénzt. Mandula Béla ker.

Miklós Elemér verseiből Köszöntés.

Szép lányok, kedves asszonyok,
Te ünneplő vendégsereg,
Sok ismeretlen ismerős,
Szívemből hadd köszöntselek!

Meleg baráti biztatás
Mi szemetekből rám ragyog,
Ujong a lelkem s felkiált:
Itthon vagyok, itthon vagyok!

Amíg repült a gyorsvonat,
Vágyó szívem már messze szállt,
S mit oly régen nem láthatott,
Ölelte a kedves határt.

Bejártuk azt a száz helyet,
Hol mint gyermek játszottam én,
Vitt, vitt a tarka képzelet
Emlékim ringó tengerén!

Te vén Avas, kedves Sajó
Ismerd meg hűtellen fiad,
Csókold, csókold csak suttagó
Hús bükki szél hő arcomat! ..

Felétek ugy mosolyog a szívem,
— Mint hogy ha volna mind rokon,
— Ne ütközzék meg senkisé,
Bizalmas, vidám hangomon.

A zsardok élet rabja im
Egy napra szünidőt kapott...
Ujong a lelkem s felkiált:
Itthon vagyok, itthon vagyok!

Ábrándvilág.

Kicsiny szobámba pattog a kályha,
Meleg fényével villog a tűz.
Száll, száll a lelkem ábrándvilágba,
Hol tarka lepéket, álmokat üz.

Sok régi könyvem mosolyg felém le,
Arcukat oly jól ismerem én,
Bennük a lelkem ezer emléke:
Hamu, zsaratnok az egykori fény.

Mosolyogva hívnak ismerős arcok,
Kiknek a lelke velem rokon.
„Hadd a világgal abba' a harcot,
Pihenj meg velünk nagy utadon.

Pihenj meg velünk szebb világban,
Mit a'kot lelkiünk képzelete.
Jer ide mellénk, ülj ide bátran,
Küzdő korod, bus gyermeke te!"

Hallom a hívást, követni vágyom,
Pihenj békén, hallgatagon,
Hol napfény csillog füvön, virágon.
E tündérvilág már-már tavaszon.

Egyszer élembe tűnik az élet,
Göröngyös utja küzdelmei,
Hol szárnyaszegetten célt sosem érhet
Ki vágya repülni, teremteni.

A főispán teadélutánján felolvasta a szerző.

A főispán teadélutánja

Irta: Egy asszony.

Nagyon szép, nagyon meleg, nagyon intim volt ez a mai teadélután, kitűnő műsorral, kitűnő sandvichekkel, pompás mozival és figyemes házigazdával — írják önök újságírók. És véres nagyképpiséggel állapítanak meg, hogy X. Y. precizen, hatásosan és hatalmas tapsok kíséretében mondta a mondókáját. Nos, tisztelt újságíró uraim, ezuttal nem engedem az önök agyoncsépelet frázisaival letárgyalni a mai délutánt, ma én fogok tollat, önök tehát nem írhatják meg, hogy: „ezután Palágyi Lajos következett, aki hatásosan és nagy verével adta elő a kuruc-szavakat.”

Nem, tisztelt uraim, nem helyekedem az ugynevezett újságírói sablon szellőtlen és füstös kerekeibe, így nem lehet erről a teadélutánról írni, mintha valami törvényszéki tárgyalásról volna szó.

Kezdjük csak egészen az elején. Kezdjük csak a Pathé Fréres budapesti irodájában, ahol nemrégiben megjelent egy igen előkelő külsejű, erélyes tekintetű ur, akiben öök ma bizonyára feismerték a teadélután szives házigazdáját. — Mert Tarnay Gyula főispán így kezdte meg a mai délután rendezését. Mozi ment vásárolni Budapestre. De nem úgy, mint önök, hölgyeim, kalapot. Tarnay Gyula nemcsak megvásárolta, hanem meg meg is ismerte a mozi titkait. Két rapig volt gépkezelői tanfolyamon és ezalatt elsajátította a vetítés minden csinyját-binját, — annyira, hogy ha most nem volna véletlenül főispán, megélhetne a mozigépész mesterségből is. Ilyen ember ez a Tarnay Gyula, talán még a sandvicheket is ő maga készítette, hogy a tisztelt vendégsegreg jól érezze magát.

Kit emeljek ki a hölgyek közül, kinek a toalettjét dicsérem meg, kinek a kalapját ecseteljem találó színekkel, kinek az ékszereit, kinek a szépségét magasztaljam? — Mi hölgyek többé-kevésbé valamennyien szépek vagyunk és a hogy önök, újságírók mondani szokták: bokrétát lehetett volna kötni a zsuron megjelent szépségekből. Hosszupalussy Lajosné, Várnayné, Fodor Jenőné... Igen, de nem akarok senkit se kihagyni, inkább nem folytatom a névsort, nehogy úgy járjak, mint önök, — tisztelt újságírók, akik a bál és mulatságrendezők hibájából a saját hátukat kénytelenek tartani, minden kimaradt névért önkönverik el a port. (Őszinén szólva nem is árt maguknak ez a kis lec-

ke. Bár mindennap volna egy kisebb bál, hogy önök mindennap kihúznák a lutrit.) És tovább menve, ha már az ékszerekről és az eleganciáról beszélünk, hát válasszák ki a hosszú és diszes névsorból Haller József grófnét, Koós Margitot vagy a többi elegáns asszonyt és leányt, akikre borzasztóan irigykedtem, nagyon elegánsak és izlésesek voltak. (Most látom csak, hogy tulajdonképpen én sem tudok jobban referálni, mint önök, legfeljebb az a differencia van közöttünk, hogy ha asszonyokról van szó, önök sokkal pártatlanabbak, mint én és nem olyan irigyek.

Ami a kiszolgálást és szervizést illeti, van-e asszony, aki nem tud kifogásolni valót találni? Ezért vizsla szemekkel figyeltem a „konyhát”, a büffét, a felszolgáló huszárokat. — Kénytelen vagyok azonban bevallani, hogy még most, — éjjel tizenegy órakor — sem tudok érdemleges kifogásokat találni. Ördöge van Tarnay Gyulának, még ezt is érti úgy, mint mi asszonyok.

Mint vérbeli asszony, természetesen most is igyekeztem kikutatni az apró dissziharmóniákat, de — lám itt csődöt mond a tudományom — ilyen gyönyörű és meleg együttérzés, mondhatnám egybeforrás aligha volt még Miskolczon amit ezennel sajnálattal konstatálok, mert mi asszonyok kénytelenek leszünk a pletykát nélkülözni. Igazi lélekidomár ez a Tarnay Gyula, ilyen harmóniát teremteni a legkülönbözőbb hangszerek között csak a legnagyobb dirigensek tudnak.

De nemcsak mint dirigens, hanem egyéb tulajdonságaiban is felülmúlta a kitűnő házigazda. Uram bocsá! — hát ehhez is ért? — mint konferencier is ő szerezte el a jelentette be az egyes számokat. — Mindig azt vártam, hogy el fogja magát szólni, hogy egyszer csak azt találja mondani:

— Tisztelt közgyűlés! Határozatilag mondom ki, hogy a Gobbi-Senger kvartett előadását a törvényhatósági tagok elfogadják. — Rátérhetünk a következő tárgyra a kurucversekre, felkérem Palágyi Lajos előadó urat. De nem. — Tarnay Gyula ezuttal nem elnöklő főispán, hanem kedves és kedélyes konferencier volt. Milyen gyönyörűen ki tudta magát vágni, amikor Palágyi Lajos előrebocsátom: briliáns szavallata közben hirtelenül kialudt a villany. Amikor reperálták a hibát, milyen kedvesen és közvetlenül szólt:

— Eddig uraim és hölgyeim türelmetlenül vártuk a világosságot, most pedig várják türelmetlenül a sötétséget, mert következik a mozi.

Igen a mozi. Erről beszélek elsősorban, ez ugyanis a főispán u száma volt. Ő dirigálta a gépet, ő vetített, azt a gépészt, aki segédkezett neki, szintén ő anította be. Mi az első mozi szám — ah Páris! — A nagy boulevardok! Azt is Tarnay Gyulának köszönhetjük, hogy öt percre Párisba kalauzolt bennünket. (Akadtak hölgyek, — akik ezalatt az öt perc alatt be szerettek volna kukkantani Poiset-hez is, de a férjek ezzel vágták ki magukat: Fiam nem hoztam magammal elég pénzt. Na és az akadályt lovagló francia katonatiszték! Talán csak a snájdig Farkas százados tud Miskolczon ilyen bravurokat csinálni.

Egyébként hogy tisztaában legyen a közönség a műsorral, ime közlöm ezt is:

1. Csajkovszky: Vonósnégyes andante. Előadják: Bence Rezső, Frey Ottó, Gobbi Jenő, Senger Gusztáv urak.

2. Kurucz költeményeket szaval Palágyi Lajos ur.

3. Mihalovits: Szerelmi dal. — Goldmark: A forrás. Éneklő: Dr. Halász Henrikné urnő, Halmay Irma urnő zongorakísérete mellett.

4. Saját költeményeit előadja Dr. Miklós Elemér ur.

5. Huber: Szózat variációk. Előadják: Bence Rezső, Frey Ottó, Gobbi Jenő, Senger Gusztáv urak.

Nos a kvartett pompásan működött. Valamennyi muzsikusz jó volt, Gobbi Jenő pedig különösen csinos. A szózat variációt olyan finom, — mélyen átgondolt — összjátékban csinálták, hogy a Hubay-Popper kvartettre gondoltam.

Halász Henrikné énekszámája igazi műélvezet volt. Csengő iskolázott hangja tiszteletteljes csendet varázsolt a tereben: Miklós Elemér dr. a kitűnő költő direkt Budapestről rándult le és valóságosan elbájolt bennünket asszonyokat, olyan finom hangulatot olyan szomorú és néha pajzán volt mint egy kedves francia poéta. Emellett előadónak is pompás ez a Miklós Elemér. Reméljük, hogy többször látjuk majd viszont szűkebb hazájában Miskolczon. Két felolvasott költeményt melléklék. Tessek leközölni A Reggelben.

Beszéljünk végül Palágyi Lajos bizonyára — ezuttal lépett fel előről, aki — ezt önök sem tudják ször — mint recitátor. Két kuruc verset választottak ki a számára. Amikor megkapta szövegét, éppen vadászatra indult (saját vadászterülete van a felvidéken) és vadászat közben tanulta a pattogó rimeket. Most pedig úgy szeretnék írni mint Standhael és úgy szeretnék sirni mint Vidats János, ez a bátor és erős férfi. Amit ma Palágyi Lajos produkált, az több

a művészetnél, erre nem találok szavakat. Csodás volt, nagy volt, külön mint a híres német recitátorok. Nagyobb mint Levinszky, mint a berliniek összes szavalóművészei. Könny szökött erős férfiak szemébe, összeszorított öklökkel hallgatták a messzemult gyönyörű akkordjait, hogy „rajta rajta rajta!” ami úgy hangzott Palágyi ajkáról, mint egy nagy szerű dobpergés. Így csak az tud recitálni, akinek nem kenyerere a recitálás. Ezt Palágyinál szebben senki sem tudta volna elmondani. Nagyszerű és felejthetetlen epizód volt. Vidats János extázisnak mondta:

— Nem szégyenlem, hogy könny buggyant a szememből.

Férfias vallomás volt. Mások is könnyezni láttam, csak nem voltak olyan őszinték, mint Vidats. Igen, ez a szavaltat a legnagyobb a könnyet is megérdemelte. — Ez a zsur pedig megérdemelné, hogy mindennap megismételjék.

Igen — kedves szerkesztő ur — most szentimentális leszek. — **most be fogom vallani, hogy soha** sem éreztem jobban magam, mint ma. Nagyon érdekes volt a felszóló füst, az asszonyi parfüm, elfojtott sóhajtások, egy-két feltűdülő emlék Csajkovszky és a Szózat, Miklós Elemér decens nangulatai. Páris és a nagy varpusztaság, Rákóczi legényei, kacér pillantások és még a fülemben cseng, hogy „rajta rajta rajta!”

A teadélutánon a következők jelentek meg: Beniczky Aladár és családja, Wolnhoffer Emil és családja, dr. gróf Haller József és családja, Kralicsok Rudolf altábornagy, báró Apor és felesége, Togni Péter tábornok és felesége. — Zelber Teofil tábornok és felesége, Foglár József daadárpa-ancsnok és felesége, Daubner Samu ezredes és felesége, Rieger Vilmos alezredes és felesége, gróf Christelnigy Sándor őrnagy és felesége, Seipka Vilmos ezredes, Farkas Elemér kapitány, Jeuer István kapitány és felesége, Dr. Nagy Ferencz polgármester és felesége, Bartányi Gyula, Bulovszky Gusztáv, Zábrácsky György, Réta Kálmán, Bónis Bertalan és felesége, dr. Singer Henrik kir. tanácsos és felesége, Görgy László, Melczter István, Köllner Károly Szöllőssy Mór, Szeremley Emil, Halmay Béla, Kiszely Pál és felesége, dr. Bornemissza József, Melczter Lászlóné, Hosszupalussy Lajos és felesége, Miklós Elemér, Marzsó Károly, Fűrész Sándor és családja, Genesi Samu dr. és felesége, Fröhman Emil, dr. Halmos Géza és felesége, Koós Soma kir. tanácsos és családja, Lossonczy István, Lossonzy Gizella, Lázár Miksa és családja, Hollender Béla, Weidlich Pál és felesége, Lehóczky Sándor és felesége, Kun Gyula, Ragályi Béla és családja, Xykovich Emil és családja, Dadányi Sándor, Hudák Elek, Allender Henrik és családja, Zakariás János és felesége, Balogh Bertalan, Huszthy Béla és családja, Bónis

Alajár és felesége, Mattyasovszky Károly, Szent-Imrey József, Fodor Jenő és felesége, Dombay László, Kisházy Béla és felesége, Nagy Ferencz tanár, Gaál Jenő és családja, Vetsey Géza, Vidacs János és felesége, Frey Ottó, Horváth Árpád és felesége, Pazár István és felesége, Hoványi Kornél. A Reggel felelős szerkesztője, Huberth János, a Miskolczi Napló felelős szerkesztője, Palágyi Lajos és neje, Rákos Arnold, Haydu István, Halmay Irma, Gobbi Jenő, Dunkl Károly és felesége, Kérészy Barna és családja, Habor Gyula, Fogel Sándor, Szentmiklóssy Gyula, Lang Gyula, Szabó Sándor, Kállay Maresa dr. Halász Henrik és felesége, Senger Gusztáv, Bencze Rezső.

HIREK.

Vadnay Tibor osztálytanácsos

A Reggel értesítése szerint dr. Tarnay Gyula főispán sürgönyt kapott Sándor János belügyminisztertől, amelyben arról értesíti, hogy ő felsége dr. Vadnay Tibort, Borsodvármegye főjegyzőjét belügyi osztálytanácsossá nevezte ki.

Dr. Vadnay Tibor képzett, európai tudású férfi, akinek nemcsak a közigazgatás terén vannak komoly ismeretei, hanem egyben modern szociológus is. Minden tekintetben méltó ez a kitüntetés, — mert dr. Vadnay Tibor főjegyző kiváló szakember, ismeri a közigazgatásnak minden mozzanatát és évek óta működik ezen a téren, mindenképpen rászolgált tehát a kitüntetésre.

— **Kabaré-est a Koronán.** A Magán-tisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete március 14-én szombaton este, kabaréval egybekötött táncmulatságot rendez. A rendezőség már elkészült a műsor összeállításával, mely elsőrangúnak mondható. A rendezőség állandóan permanenciában van és mindent elkövet, hogy a mulatság fényesen sikerüljön. A meghívók egy-két nap múlva fognak széjjel küldetni.

Bombát dobtak fiumei kormányzóság épületébe

Fiuméből jelentik: A késő éjszakai órákban kaptuk a hírt, hogy este 11 órakor bombát dobtak a fiumei kormányzóság palotájába. A rebbanó anyag egy zárt pléhdobozban volt elhelyezve és az a kormányzósági palota kertjébe esett le és irtózatos robajjal explodált. A dörrenés oly nagy volt, hogy azt a város minden pontján hallották. A kert fái teljesen megrongálódtak és a palota falai több helyen megrepedeztek. A helyszínen megjelent azonnal a városi és határrendőrség. A robanást a határrendőrség tíz kilométerre hallotta. A városban az izgalom igen nagy és a kormányzósági palota tájéka — a késő éjszaka dacára — — ezrével tolongnak. Eddig két ember tartóztattak le. Közlebbi részletek éjszaka egy órakor még nincsenek.

Rakovszky alaptalan támadásai

A képviselőház ülése

(Fővárosi tudósítónktól) A tengerhajózási szerződésekhöz ma a képviselőházban Rakovszky István igen éles beszédet mondott, amelyben felette kedvezőtlenek tüntette fel különösen az Adriai Társasággal kötött megállapodásokat. A kereskedelmi miniszternek ma még nem nyílt alkalma válaszolni, a hajózási szakemberek azonban úgy vélekednek, hogy a néppárt vezérszónoka teljes tájékozatlansággal, felületességgel a szerződés egyes intézkedéseinek tökéletes félreértésével tárgyalta a törvényjavaslatot, úgy, hogy a kereskedelmi miniszternek nem fog nagy fáradságába kerülni beigazolni, hogy az új szerződések nem csak a jelenlegi hajózási érdekeiket óvják meg, de a magyar tengeri hajózást új vonalak létesítése által sikeresen fejleszteni vannak hivatva.

Szász Károly alolnök háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést. Rátér a debreceni mérénylet ügyére.

Azután áttért a Ház a napirendre. **Jakabffy Elemér** előadó ismertette a tengerparti területek kisa-játításáról szóló törvényjavaslatot. **Illés József** felszólalása után általánosságban és részleteiben elfogadták.

Szabó János előadó ismerteti a hajóstársaságoknak adandó segélyekről szóló törvényjavaslatot és elfogadásra ajánlja.

Szünt után

Vio Antal szólalt fel. Szerinte a javaslat megalkotásánál a kereskedelmi érdekeket nem vették elég figyelembe. Sürgeti a fiumei kikötő minél előbbi megnagyobbítását. A javaslatot elfogadta.

Rakovszky István éles hangon támadja a kormányt, pártpolitikai szempontból bírálta a javaslatot, amelyet nem fogad el.

Elnök az idő előrehaladottságára való tekintettel a vitát bezárta. A holnapi ülés napirendjére a ma elfogadott javaslatok harmadszori olvasását tűzik ki.

Ezzel az ülés este hat órakor véget ért.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Hétfőn: Nemtudomka, operetta.
Kedden: Nemtudomka, operetta.
Szerdán: Nemtudomka.
Csütörtökön: Nemtudomka.
Penteken: Az ezredes, vigiáték. (Be-mutató)
Szombaton: Az ezredes.

URÁNIA

Nagy Mozdónház (Szechenyi-utca) 100

Műsor márc. 3-án.

A ballerina hőstette

dráma egy' Oceanjáró hajon.
Ezenkívül még több sláger kép.

Rendes helyárák.

Az előadások kezdete: Hétköznapokon délután fél 6 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.

Catarau autón megszökött

Madarascu és Avram rendőrkézen. — **Take Jonescu** nyilatkozik. — **Még egy titokzatos nő Folyik az erélyes vizsgálat.**

A debreceni bombavető ügyében napról-napra nagyobb bonyodalom támad. Most azonban ismét felbukkant egy titokzatos hölgy, az, aki a két artistát Csernoviczból Itzkani felé kísérte.

A második titokzatos nő.

Csernovicz, márc. 2.

(A Regg. tud. táv.) Mandasescu és Avram első perctől kezdve gyanus volt. Ezzel a két artistával Csernoviczban volt egy nő is, aki-

nek közelebbi kilétét eddig nem sikerült megállapítani. Ez a leány előbb egy harmadik osztályú fülkében utazott két turista ruhában öltözött emberrel. Később Mandasescu áthívatta a leányt magához és második osztályon folytatta utját. A hölgy Itzkaniig ment Mandasescuval. Itt elvált tőle.

Avram vallott.

Bukarest, március 2.

(A Regg. tud.-tól.) Avram Tó-dort kihallgatta a rendőrség. A következőket mondotta:

— Még tavaly — beszélte a romániai mobilizálás idején, idogáltunk egyszer egy kocsmában és itt ismerkedtem meg Catarauval. Beszélgetés közben azt ajánlotta, hogy menjünk együtt Oroszországba lovakat vásárolni. Én ráálltam, amikor az utlevelet kiállították, Catarau zsebre vágta és eltűnt.

Catarau megugrott.

Bukarest, március 2.

(A Regg. tud.-tól.) Catarau cin-kostársa kíséretében február 24-én érkezett Bukarestbe és a Minerva-szállóban szállt meg. Másnap reggel egy autót küldött a bukaresti lapokért, melyek részletes tudósítást közöltek a pokolgépes mérényletről. Mikor Catarau elolvasta a lapokban a szeméyeirást, — rögtön fecsöngette a portást és utasítást adott neki, hogy azonnal csomagoljon, mert utazik. A pokolgép küldője — a rendőrség jelentése szerint — délután automobilra ült, mely Botusaniba vite, a honnan az esí félhetes moldvai gyorsvonattal Oroszországba szökött.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy **Miskolczon, Szechenyi-utca 9. sz. alatt**, (Lengyel-ház) egy a mai kor igényeinek megfelelő

rövid-, szövött- és divatáru-üzletet

nyitottam, hol dus választékban vannak rak-táron az összes **férfi és női divatáruk** valamint az összes **férfi és női szabókellékek.**

Midőn új üzletemet a n. közönség b. figyelmébe ajánlom, hivatkozhatok, a helybeli Hegyesi cépnél (Weiszberg utóda) eltöltött számos évekig tartó működésemre, mely idő alatt a n. é. közönség izlését megismerni és n. b. bizalmát megzerezni főtörekvésem volt; ezután is igyekezni fogok a n. é. vásárló közönség nagybecsű bizalmát és jóindulatát az áruk jöminőségével valami t pontos és szolid kiszolgálással kiérdemelni. Magamat a n. é. közönség becses párt-fó:ásába ajánlom és vagyok

teljes tisztelettel

IFJ. ADLER JÓZSEF

**Biztos állást
kaphat**

**„A REGGEL”
hirdetése
utján.**

**Előfizetések
mindennap
eszközöltetnek a
kiadóhivatalban.**

THIERRY A. GYOGYSZERESZ BALZSAMA

Utólérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegségeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitérően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűz, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büffögés ellen, megszünteti a száj vagy gyomortól ered bűzt. Jó hatású pántlikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő nölyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kiütést. Fülbántalmak ellen kitérő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen.

Írjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsch mellett

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy speciálúveg 5-60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcs.

Megakadályoz megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat legyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyerekágyas nőknél fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlőkeményedés ellen Orbánc, feltört lábak sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szúrás, lövés, vágás vagy zuzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, száka, por, serét, tűske stb. kinővések, karbunkulus képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgyulladás, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fölfekvésnél, vérkelekésnél, fültolyásnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható Budapesten kapható Török József gyógytárában valamint az ország legtöbb gyógytárában. Nagyban: Thalimayer és Seitz, Kochmeister Utóda, Radanovits Testvérek drogueriákban Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül;

Thierry A. Órangyal gyógytárától, Pregrada, Rohitsch mellett.

Egy kifutó flu azonnal felvétetik

Klein és Ludvig könyvnyomdájában.

Gyujtósnaivaló

hulladék papir

zsákonként 20 fill.-ért

kapható Klein és Ludvig könyvnyomdájában Hunyadi-utca 2.

Riadó szobák.

Weisz Vilmos füszerkereskedő Széchenyi-utca 76. számú házában (a Borsodmegyei Takarékpénztár mellett) a második emeleten több utcai hónapos szoba — esetleg az egész lakás is —

**nagyon olcsón
azonnal kiadó**

Értekezni lehet Sersház-utca 16 sz. a.

Mázaspár

magas fizetéssel
ujságárusításhoz

Felvétetik

Groszmann Jágó

hirlapirodájában

Miskolcz, (Sötét-kapu sarok.)

KLEIN ÉS LUDVIG

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZEK

Telefonsz. 114. ■ MISKOLCZ ■ Hunyadi-u. 2.

Készülnek izléses, modern kivitelben és olcsó árakon:

Báli és lakodalmi meghívók	Árjegyzékek, rölapok
Eljegyzési értesítések,	Névjegyek, gyászjelentések
Levélpapírosok és borítékok	Könyvek, füzetek
Falragaszok, körlevelek	Ujságok, diszmunkák

és egyéb könyvnyomdai és könyvkötészeti munkák.

**Felsőmagyarország legszállítóképesebb
könyvnyomdája és könyvkötészete.**

Értesítés.
20 év óta fennálló, jó hírnévnek örvendő
'gőzmosodámban
minden e szakmához tartozó cikket
u. m.: **ing, gallér, kézelő** valamint
női keletyék stb. mosását és
vasalását a legszebb és legtisztább
kivitelben teljesítem.
Munkaerőm és gépeim első-
rendűek, miáltal a legjobb
munkátszállítom. Meg. ere-
sésekre a ruhát elvittem és
tisztítás után hazaszállítom.
A tisztításba adott ruhák egy
hét alatt készíttetnek el.
A n. é. közönség további pártfogását
kérve, vagyok tisztelettel
SZUCS FERENCZ
Miskolcz, Széchenyi-utca 91 (Saját ház)

Épület üvegezést
gyorsan és pontosan eszközöl,
valamint
ablaküvegek
javítását jutányos áron elvállal
Lőwe Károly
épület üvegező
Miskolcz, Arany János-u. 17. Dapsy-ház.

A Reggel hirdetései
biztos sikert hoznak

Ne gondolkozzék!

A tavaszi
ujdonosságok
megérkeztek.

30 koronáért
vehet elegáns férfi felöltőt

Székely, Győri és Morvainál
Miskolczon,
a Színházzal szemben.

Van szerencsém a n. é. közönség — de különösen a t. háziasszonyok
szives figyelmét felhívni a Weidlich-udvarban lévő

KÖZPONTI TEJCSARNOKRA,

ahol az alant jelzett mérsékelt árak mellett állandóan kapható a legfrissebb tej- és tej-
termékek, melyeknek tiszta kezelésére különös gondot fordítok. — Egyben felhívom külö-
nösen a nőtlen emberek figyelmét modernül berendezett és fenti üzlettel kapcsolatban lévő

kávé- és tejjívó-csarnokomra,

ahol mára korai óráktól kezdve lehet állandóan reggeli és házilag készült cukrászsütemény kaphatók.

Havi előfizetés reggeli vagy uzsonnára 7 kor.

Tejcsarnoki árak:

1 liter teljes tej	K —.26
1 liter iró	K —.12
1 liter tejfel	K 1.—
1 bádog $\frac{2}{10}$ tejfel	K —.20
1 kg. tehénturó	K —.60
$\frac{1}{8}$ -ad darab teavaj, mely naponta friss	K —.50
$\frac{1}{4}$ ed darab teavaj	K 1.—
1 kgr. gazdasági vaj sütési vagy főzési célokra	K 3.60
1 liter tejszín habnak	K 2.40

Kávémérési árak:

1 csésze kávé habbal vagy föllel	20 fill.
1 nagy pohár forrált tej, 0.5 liter	20 „
1 kis pohár forrált tej, 0.5	14 „
1 csésze csokoládé	40 „
1 csésze cacao	40 „
1 adag tejszín 0.2 liter	30 „
1 pohár tea tejjel	40 „
1 csésze tea, rum és citrommal	50 „
1 adag tejbe főtt rizs	30 „
1 adag tejbe főtt rizs csokoládéval	40 „
1 adag tejbe főtt buzadara	30 „
1 adag patocsai sajt	20 „
1 adag rátotta teavajjal	40 „
1 drb. hig tojás	14 „
1 drb. vajaskenyér	14 „

A t. háziasszonyok figyelmébe különösen aján-
lom felvert habtejszín, ami állandóan kapható
Házhoz való tejszállítást elfogadok a város min-
den irányába, literenként 2 fill.-rel drágábban.

Különösen felhívom b. figyelmét a naponként készülő teavajkülönlegességeimre,
mely Miskolczon kizárólag a Weidlich-udvarban lévő tejcsarnokban kapható.

Kiváló tisztelettel **GOTTLIEB DEZSŐ** központi tejcsarnoka. Telefon 528.